CFB

JANUAR
2015
Center for
Beredskabs-
kommunikation
02

Side 4

SINE i kystnære operationer

Side 6
Superbrugere og vidensdelere udveksler erfaringer på regionale møder

Side 10
SINE åbner for andre end beredskabsmyndigheder

Side 23
Beredskaberne i Europa vil have **adgang til bredbånd**

CFB Center for Beredskabs-kommunikation

CFB Center for Beredskabs-kommunikation

SINE er fundamentet for godt samarbejde

SINE er i dag fundamentet for et godt og robust samarbejde både internt og på tværs af beredskabsmyndighederne. Men et godt samarbejde kommer ikke af sig selv. Det kræver øvelse og dialog på tværs af sektorerne. Det seneste års markante stigning i antallet af superbrugere og vidensdelere viser, at beredskaberne gerne vil SINE og gør sig umage for hele tiden at blive bedre til den tværgående kommunikation.

Brugen af SINE udvikler sig løbende. Som et led i at sikre ensartet brug af radionettet bliver der fra medio 2015 indført automatisk tildeling af skadestedssæt til indsatser, hvor to eller flere beredskabsmyndigheder er tilknyttet. Løsningen erstatter delvist den manuelle proces, der i dag finder sted på politiets vagtcentraler.

I 2015 vil vi ligeledes opleve, at en række andre aktører end beredskabsmyndigheder får adgang til SINE. Det gør de, fordi der er kapacitet i SINE til det, og fordi det giver god mening, at fx organisationer der varetager samfundsvigtig infrastruktur kan kommunikere med indsatsledelsen ved større hændelser, hvor mobil- og internettet kan være ude af drift.

På lige fod med andre teknologiområder er området for beredskabskommunikation i rivende udvikling. I CFB følger vi udviklingen nøje og deltager i forskellige internationale fora, hvor bl.a. debatten om bredbåndskommunikation fylder mere og mere.

Vi håber, at du i denne udgave af CFBs magasin vil finde gode råd og inspiration til anvendelsen af SINE og blive klogere på udviklingen på området for beredskabskommunikation generelt.

God læselyst!

Med venlig hilsen

Peter Carpentier
Center for Beredskabskommunikation

Indhold

SINE Services giver beredskaberne et fælles operativt overblik i kaosfasen.

Side 22

ANVENDELSE AF SINE

SINE i kystnære operationer **side 4**
Superbrugere og vidensdelere udveksler erfaringer på regionale møder **side 6**
Superbrugere og vidensdelere fortæller **side 8**
SINE åbner for andre end beredskabsmyndigheder **side 10**
SINE i Metro og Cityring **side 11**

TEKNIKKEN BAG SINE

SINE-AGA-nettet sikrer effektiv kommunikation **side 12**
Automatisk tildeling af skadestedssæt fra medio 2015 **side 14**
Radioer og udstyr skal certificeres til SINE **side 15**
FleeDa skal holde styr på SINE-radioerne **side 16**
Kortlægning af ICCS i kommuner og regioner **side 18**

112 OG POLITIETS RADIOANVENDELSE

BIFROST i brug i hele landet **side 19**
Nye 112-adresser effektiviserer redningsarbejdet **side 20**

SINE SERVICES

SINE Services – vejen frem **side 22**

INTERNATIONALT

Beredskaberne i Europa vil have adgang til bredbånd **side 23**
ISI kobler Norge og Sverige sammen **side 24**
Beredskabskommunikation i Øresundsregionen og på Femern Bælt-forbindelsen **side 25**

CFB

Hvad er SINE? **side 26**
Hvem er CFB? **side 27**

CFB
Nr. 2 – januar 2015

Udgiver
Center for Beredskabskommunikation (CFB)
Rigspolitiet
Nimbusparken 24, 4. sal, 2000 Frederiksberg
T: (+45) 4515 2165
E: sine@sikkerhedsnet.dk
W: www.sikkerhedsnet.dk

Redaktion
Sekretariatschef Peter Carpentier (ansvarshavende)

Kommunikationsrådgiver
Malene Mouritze Marfelt

Design og layout
eKvator ApS

Tryk
Damgaard-Jensen A/S

Forsidefoto: Henning Kristensen

SINE i kystnære operationer

Beredskaberne kan anvende SINE i kystnære operationer til fx udveksling af personfølsomme oplysninger og aftale om landingsplads for helikoptere.

Foto: Henning Kristensen

JRCC

Joint Rescue Coordination Centre Danmark (JRCC) leder eftersøgnings- og redningsopgaver i forbindelse med nødstedte personer på havet. Med base i Aarhus leder og koordinerer JRCC Danmark endvidere eftersøgnings- og redningsoperationer i forbindelse med savnede, nødstedte eller forulykkede luftfartøjer.

SAR

Eftersøgnings- og redningstjenesten, dagligt benævnt SAR-tjenesten (Search And Rescue), ledes fra JRCC.

I redningstjenesten indgår en lang række faste enheder fra Søværnet, Marinehjemmeværnet, NaturErhvervstyrelsen og Søfartsstyrelsen. Endvidere står en række frivillige til rådighed, men indgår ikke formelt i organisationen.

Fra Flyvevåbnet indgår tre redningshelikoptere af typen EH 101 med base i henholdsvis Aalborg, Skrydstrup og Roskilde.

MAS

Maritime Assistance Service (MAS) fungerer på døgnbasis som et centralt maritimt kontaktpunkt for skibsfarten i og omkring de danske farvande. Den primære opgave er at varetage kommunikationen mellem kyststaten Danmark, skibsføreren på et skib med behov for assistance samt andre aktører i den maritime verden. Det kan være skibsredere, bjærgningsfirmaer, havnemyndigheder, mæglere eller andre.

MAS sikrer hurtig assistance og professionel hjælp til skibe i forbindelse med blandt andet forureningsbekæmpelse, brand eller eksplosion ombord, kollisioner, grundstødninger og maritim sikring.

KALDESIGNALER

JRCC Danmark: **Danish Rescue** eller JRCC
MAS: **Maritime Assistance Service** eller MAS
EH101: **Rescue + halenummer**
SVN, KRST, MHV, NE: **Skibsnavn**
OSC (SAR): **On Scene Co-ordinator** eller skibsnavn
OSC (MAS): **On Scene Commander** eller skibsnavn

Maritim VHF er det primære kommunikationsmiddel til søs. Men de professionelle beredskaber har nu også mulighed for at kommunikere på SINE, når de deltager i kystnære operationer. En tværsektoriel arbejdsgruppe har udarbejdet retningslinjer for kommunikationen ved henholdsvis SAR- og MAS-operationer.

I foråret 2013 nedsatte Joint Rescue Coordination Centre (JRCC) en tværfaglig arbejdsgruppe med repræsentanter for bl.a. JRCC, Eskadrille 722, Søværnet, Kystredningstjenesten, Marinehjemmeværnet, Beredskabsstyrelsen, politiet og de kommunale brand- og redningsberedskaber (FKB). Formålet var at fastlægge kommunikationsarkitekturen for redningsaktioner i kystnært område.

Arbejdsgruppen har nu lavet en række retningslinjer, som efterfølgende er godkendt af de involverede beredskabssektorer samt i forummet TOAS, der drøfter den tværgående operative anvendelse af SINE.

JRCC leder arbejdet
Det er JRCC, der leder eftersøgnings- og redningsopgaver (SAR-operationer) i forbindelse med nødstedte personer i kystnære områder (fra vandkanten og ud), fjorde og hav.

Maritim VHF
I forbindelse med en SAR-operation vil JRCC udpege en On Scene Coordinator (OSC), der på vegne af JRCC styrer enhederne til søs under anvendelse af maritim VHF. Ligeledes vil den operative kommunikation mellem JRCC og enheder til søs og mellem enhederne til søs internt foregå på maritim VHF. Maritim VHF benyttes, fordi civile skibe og handelsflåden ofte deltager i redningsindsatser og derfor skal kunne kommunikere med de professionelle beredskaber. Desuden går kontakten til Lyngby Radio via VHF.

SINE
Ifølge arbejdsgruppens retningslinjer kan SINE anvendes til kommunikation i helt specifikke situationer som fx:

- Udveksling af personfølsomme oplysninger
- Rekvisitioner (oplysninger om kajplads, anløbsplads mv.)
- Afklarende spørgsmål (behov for afskærmning af område mv.)
- Helikopterlandingsplads – politiet
- Koordination med KOOL.

Retningslinjer for SAR og MAS
Retningslinjerne for kommunikation på SINE ved SAR- og MAS-operationer er tilgængelige på www.sikkerhedsnet.dk.

Superbrugere og vidensdelere udveksler erfaringer på regionale møder

Møde i Region Midtjylland.

To årlige møder i landets fem regioner giver beredskaberne mulighed for at mødes og drøfte den tværgående anvendelse af SINE.

I 2014 besluttede TOAS (Tværgående Operativ Anvendelse af SINE) at ændre i konceptet for de regionale koordinationsgruppemøder (RKG), der under udrulningen af SINE havde til hensigt at støtte beredskaberne i overgangen fra de gamle analoge radiosystemer til det fælles digitale radionet.

I dag er SINE i drift, og de regionale koordinationsgruppemøder har fået mere karakter af erfamøder, hvor superbrugere og vidensdelere mødes og udveksler erfaringer om anvendelse af SINE på tværs af beredskaberne. CFB faciliterer to årlige møder i landets fem regioner, og her deltager superbrugere og vidensdelere fra alle beredskabssektorer.

Superbruger
Superbrugeren har teknisk indsigt og god forståelse for de tekniske aspekter af SINE. Den vigtigste opgave for superbrugeren er at sørge for, at beredskabets radioer fungerer og er opdateret med den rigtige software-version. Desuden skal superbrugeren holde sig orienteret om driften i nettet og eventuelle midlertidige udfald i SINE-dækningen.

Vidensdeler
Vidensdeleren har viden om og erfaring med beredskabernes operative anvendelse af SINE. Vidensdelerens vigtigste opgave er at sprede viden rundt i organisationen, så vidensniveauet hos kollegerne altid er ajour med retningslinjerne for brugen af SINE.

Altid en superbruger på vagt
CFB anbefaler, at beredskaberne udpeger et stort antal superbrugere, så der fx altid er en person på vagt til at lukke en radio eller tjekke driftsstatus på SINE Portalen.

Ved henvendelse til CFB kan man få oplyst hvilke personer fra eget beredskab, der er registreret som henholdsvis superbrugere og vidensdelere.

Der er flere informationer om emnet på www.sikkerhedsnet.dk.

Koordinationsgruppemøde for beredskaberne i Region Hovedstaden.

SUPERBRUGEREN ER ANSVARLIG FOR:

- Rådgivning om radioer og tilbehør
- Tilslutning af radioer / lukning af radioer via SINE Portalen
- Softwareopdatering / vedligeholdelse af fleetmap
- Anmodning om oprettelse og sletning af superbrugere og vidensdelere via CFB
- Tjek af driftsstatus via SINE Portalen
- Oprettelse af tickets (fejlmeddelelser) via SINE Portalen
- Deltagelse i regionale koordinationsgruppemøder to gange om året

VIDENSDELEREN ER ANSVARLIG FOR:

- Videreformidling af viden og erfaring til kolleger
- Undervisning af kolleger i den operative anvendelse af SINE
- Erfaringsudveksling med andre vidensdelere
- Deltagelse i regionale koordinations-gruppemøder to gange om året

SINE PORTALEN

På SINE Portalen kan superbrugere bl.a. indberette fejlmeddelelser, se aktuel driftsstatus og lukke radioer. SINE Portalen er adgangsbeskyttet og kan kun tilgås af superbrugere.

https://portal.sikkerhedsnet.dk

Foto: Malene Mouritze Marfelt

Superbrugere og vidensdelere fortæller:
Hvad får du ud af at deltage på de regionale koordinationsgruppemøder?

Christian Stjerne, SINE-vidensdeler og pilot i Flyvevåbnets Eskadrille 722

Det sidste møde, der handlede om SINE i kystnære operationer, har været særligt interessant for mig, da det gav mig et indtryk af, hvordan de øvrige beredskaber opfatter vores operationer med JRCC. Der er nogle steder i landet, hvor forståelsen for procedurerne ved operationer til søs er større end andre, og mødet var en oplagt mulighed for at gå i dialog om sammenhængen og de forskellige beredskabers rolle i disse operationer. Jeg tager en masse viden med hjem til min egen enhed om, hvordan andre beredskaber bruger radionettet og hvilke udfordringer, de står overfor".

Per Jakobsen, SINE-superbruger og viceberedskabschef i Tårnby Brandvæsen

Som repræsentant for Tårnby Brandvæsen har jeg deltaget i de regionale koordinationsgruppemøder i Region Hovedstaden siden indførelsen af SINE tilbage i 00'erne. På møderne udveksles der værdifulde oplysninger på tværs af de enkelte sektorer, der alle er repræsenteret. Da SINE stadig er under udvikling, og der samtidig tilgår nye brugere, er det vigtigt, at forståelsen for SINE forankres bredt hos brugerne og på tværs af sektorerne. De regionale møder har stor betydning for, at brugerne bliver informeret og samtidig kan debattere fordele og ulemper samt videregive erfaringer med brugen af SINE, herunder radioer og tilbehør".

René Søe Pedersen, SINE-vidensdeler og vagtchef i Midt- og Vestsjællands Politi

"Koordinationsgruppemøderne i Region Sjælland giver mig mulighed for at vedligeholde og udvide mit netværk på tværs af de sektorer, som jeg til dagligt arbejder sammen med. Derudover er det et godt forum i forhold til at arbejde med problemstillinger vedr. den tværgående brug af SINE samt til at få input til løsninger, som andre sektorer har bedre erfaringer med. Jeg synes, at CFB til hvert møde formår at finde frem til relevante temaer, som giver mening i forhold til udviklingen i kommunikationsmulighederne på SINE, senest med indlæg fra JRCC i forhold til operationer til søs og i kystnære områder".

Jan Lindberg, SINE-vidensdeler og AMK- vagtcentralchef i Region Nordjylland

"Jeg har deltaget på samtlige regionale koordinationsgruppemøder. På møderne har jeg mulighed for at sparre og koordinere med de øvrige beredskabsmyndigheder og sikre mig, at vores tilgang til SINE er den samme. Derudover får jeg nyttige informationer fra de andre myndigheder og kan selv videregive vigtige oplysninger om det præhospitale område. Da jeg i forvejen er godt informeret om SINE via min deltagelse i TOAS og ROAS, er det sjældent, at jeg går hjem med helt ny information fra CFB eller DBK. Jeg synes, at de øvelser og planspil, som har været gennemført på de seneste møder, giver særlig god læring og dialog på tværs af beredskaberne".

Lars Mattich, SINE-superbruger og beredskabsmester i Beredskabsstyrelsen Sjælland

"Jeg har deltaget på de regionale koordinationsgruppemøder lige siden pilotprojektet med SINE startede. Møderne giver mig indblik i, hvordan de andre beredskabsaktører bruger SINE, og det er muligt at drøfte, hvordan vi sammen bliver bedre til at anvende radionettet. På møderne bliver jeg desuden opdateret med seneste nyt fra CFB – både hvad angår den tekniske og den brugerorienterede del".

SINE åbner for andre end beredskabsmyndigheder

Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbane undersøger havarier og alvorlige hændelser på luftfartsområdet i Danmark, Grønland og Færøerne og ulykker og hændelser på jernbaneområdet i Danmark.

Siden 2010 har SINE primært været anvendt af de professionelle beredskaber i Danmark. Men nu åbnes der for, at organisationer, der løser opgaver af samfundskritisk karakter, kan anvende radionettet til daglig drift og i krisesituationer.

Kriterier for tilslutning
Det er ikke hvem som helst, der kan komme på SINE. Men organisationer, der varetager opgaver af samfundskritisk karakter, kan få adgang til radionettet. Det kan være virksomheder som fx vand- og elværker, gasforsyning og offentlige transportvirksomheder.

- Det er en fordel, at fx den lokale beredskabsstab eller indsatsledelsen kan tale direkte med disse enheder under større hændelser eller i situationer, hvor mobil- og internet risikerer at bryde sammen. Og det kan SINE hjælpe med, fortæller Carsten Mau, sektionsleder i CFB.

Proces for godkendelse
For at blive godkendt til SINE, skal der sendes en skriftlig ansøgning til CFB. Ansøgeren skal her redegøre for opgaver, kommunikationsbehov under en krise samt antallet af radioer, der ønskes tilsluttet på SINE. CFB vurderer ansøgningen, og hvis den bliver godkendt, hjælper CFB med tilslutning og opsætning af radioer. Er der behov for adgang til tværgående kommunikation, rådgiver CFB desuden om anvendelse af skadestedssæt.

Prioriteringsniveau
Brugere, der bliver tilsluttet SINE, kan anvende radionettet omkostningsfrit til både daglig drift og i krisesituationer. Det er dog vigtigt at understrege, at samtaler mellem de professionelle beredskaber som politi, forsvar, brand- og sundhedsvæsen altid vægtes højest.

Skal selv betale
Brugerne af SINE afholder selv udgifter til anskaffelse af radioer og andet udstyr. Hertil kommer udgifter til programmering og opdatering. Det er muligt at anskaffe radioer og andet udstyr via en fast aftale (terminaloption), der indeholder et varieret og opdateret udbud af radioer og udstyr certificeret til SINE. Andre end beredskabsmyndigheder må ikke selv programmere radioer og udstyr men er henvist til at købe den ydelse hos en godkendt leverandør.

HAVARIKOMMISSIONEN ER KOBLET PÅ SINE

Havarikommissionen er godkendt som bruger af SINE-nettet. Havarikommissionen har adgang til samtlige 200 skadestedssæt og talegrupper i SINE. Det betyder, at Havarikommissionen i tilfælde af større fly- eller togulykker kan kommunikere direkte med beredskaberne på SINE-nettet.

Der er flere informationer på www.sikkerhedsnet.dk.

En Metro-station i København

SINE i Metro og Cityring

Efter flere års arbejde på at indføre SINE i Metroen er løsningen etableret, godkendt og frigivet til operationel drift i slutningen af 2014. SINE skal anvendes af beredskabsmyndighederne ved indsatser i tunnelen, og skadestedssæt 191 og 192 er reserveret til den tværgående beredskabskommunikation i Metroen.

Til juli 2019 får hovedstaden en ny metrolinje, Cityringen, der består af 17 stationer i det centrale København. Også her skal der være adgang til SINE. Med udgangspunkt i beredskabernes behov har CFB fastlagt den nødvendige kapacitet, så kommunikationen på SINE kan forløbe ude problemer. CFB og Metroselskabet forhandler om at fastlægge rammerne for det fremtidige samarbejde.

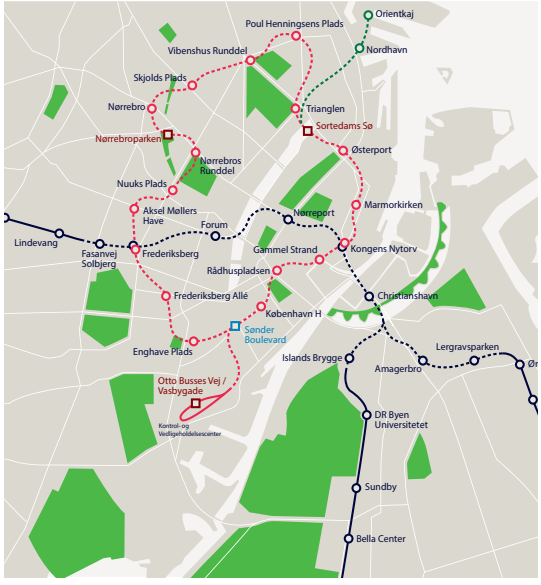

Kilde: Metroselskabet

SINE-AGA-nettet sikrer effektiv kommunikation

Radioer, der bruges i luften, skal være særligt programmerede og have en AGA-aktivering i nettet.

Foto: Henning Kristensen

AGA er en forkortelse for Air-Ground-Air og er en integreret del af SINE-nettet. Når forsvarets og regionernes fly og helikoptere kommunikerer med beredskaberne på jorden, sker det via særligt programmerede AGA-radioer, der modtager signal fra en SINE-AGA-mast.

Maksimal højde

AGA-delen af SINE-nettet er – ligesom resten af SINE-nettet – baseret på Tetra-standarden, der anvendes til beredskabskommunikation i de fleste europæiske lande. Der er afsat 10 frekvenser til AGA, og brugen af frekvenserne er koordineret i hele Europa. For at begrænse forstyrrelser landene imellem, er der indgået aftale om, at den maksimale højde for brugen af AGA-radioer er 500 meter over jorden. Dette gælder i hele Europa.

Indsatsledelsen i de professionelle beredskaber kommunikerer via SINE-nettet på et tildelt skadestedssæt. Når forsvarets og regionernes helikoptere er i luften, kommunikerer de via SINE-AGA-master på det tildelte skadestedssæt. Når de står på jorden, sker det via SINE-masterne.

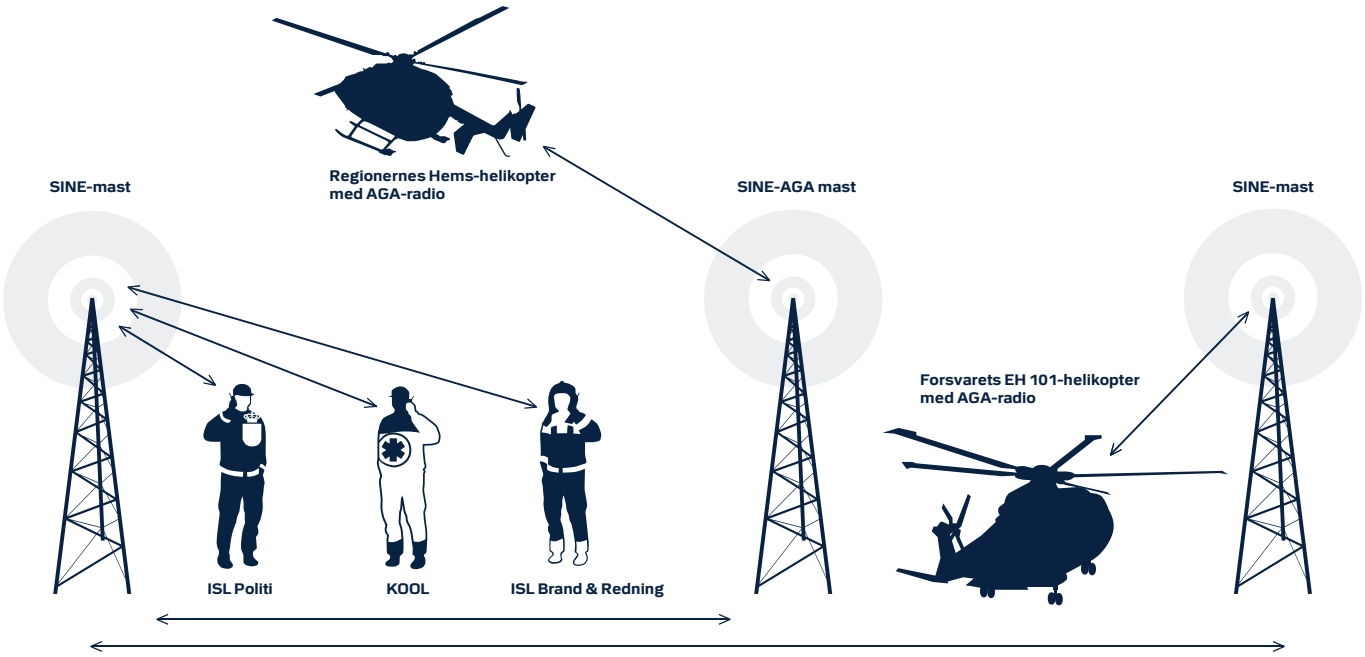

Begrænset kapacitet
Der er de samme funktioner til rådighed i AGA-delen af SINE-nettet som i resten af SINE-nettet. Kapaciteten er dog mindre i AGA-delen, hvilket skyldes, at der er et reduceret antal frekvenser til rådighed. Det er derfor vigtigt, at det kun er radioer, der bruges under flyvning, der programmes til AGA. På grund af den begrænsede kapacitet anbefales det, at der foretages gruppekald og ikke individuelle opkald, når AGA-radioen anvendes i luften.

Programmering og anvendelse
Radioer, der bruges i luften, skal være særligt programmerede og have en AGA-aktivering i nettet. Det anbefales, at disse radioer er fastmonterede med udvendig antenne for at opnå det bedste signal. En AGA-radio fungerer på samme måde som en SINE-radio, dog modtager AGA-radioen under flyvning signal fra en SINE-AGA-mast i stedet for en SINE-mast. CFB skal godkende alle radioer, der skal anvendes som AGA-radioer og vejleder ved samme lejlighed gerne om anvendelse og montering.

Der er flere informationer om SINE-AGA-nettet på www.sikkerhedsnet.dk.

Automatisk tildeling af skadestedssæt fra medio 2015

Fra medio 2015 bliver der indført automatisk tildeling af skadestedssæt. Løsningen erstatter delvist den manuelle proces, der i dag finder sted på politiets vagtcentraler i forbindelse med tildeling af skadestedssæt til indsatser, hvor to eller flere beredskabsmyndigheder er tilknyttet.

Alle relevante hændelser får skadestedssæt
For brugerne af SINE betyder det, at der bliver tildelt et skadestedssæt i alle relevante tilfælde – dvs. ved hændelser, hvor to eller flere myndigheder arbejder sammen. Tildeling sker automatisk til de beredskaber, der har modtaget alarmen fra 112-alarmcentralen. Skadestedssættet bliver sendt til beredskaberne i en automatisk sending 2 - umiddelbart efter sending 1. Ved hændelser, hvor der skal anvendes mere end ét skadestedssæt, eller ved ambulanceeskorter, vil det stadig være politiet, som manuelt tildeler skadestedssæt.

Kan følge brugen af skadestedssæt
Med den nye løsning får CFB mulighed for at følge brugen af skadestedssæt. Det bliver derfor et vigtigt værktøj til at vurdere, om der fx skal ske ændringer i procedurerne for anvendelse af skadestedssæt, og om det nuværende antal på 200 skadestedssæt skal udvides.

Overgang til tildelt skadestedssæt
Ifølge retningslinjerne for overgang til tildelt skadestedssæt skal der først skiftes fra default til tildelt skadestedssæt, når indsatsledelsen er mødt og har set hinanden i øjnene. Denne procedure vil også med den nye automatiske tildeling af skadestedssæt blive bevaret.

Løsningen for den automatiske tildeling af skadestedssæt er godkendt af TOAS (Tværgående Operativ Anvendelse af SINE). Eventuelle ændringer i retningslinjerne for anvendelse af skadestedssæt skal drøftes og godkendes i TOAS.

SKADESTEDSSÆT I SINE

Navn på talegruppe	Brugere på talegruppen
SKS XXX ISL	Anvendes på skadestedet af ISL-PO, ISL-RB og KOOL, som er grundstammen i indsatsledelsen.
SKS XXX KST	Anvendes først når det er udmeldt, at KST er etableret - jf. REFIL 2013. Anvendes af opmarchleder politi samt alle tilgående styrker.
SKS XXX SK LEDER	Anvendes kun af ISL-RB og skadestedsledere ved opdeling af indsatsområdet i flere skadesteder.
SKS XXX HOLDLEDER	Anvendes af holdledere fra redningsberedskabet og Beredskabsstyrelsen.
SKS XXX SUND	Anvendes af præhospitalt beredskab, ambulanceledere og behandlingsplads.
SKS XXX ØVRIGE	Anvendes af øvrige aktører på SKS efter indsatsledelsens anvisning.

Der findes 200 skadestedssæt i SINE på landsplan. Et skadestedssæt er et sæt af seks talegrupper, som skal benyttes til tværgående kommunikation på et skadested. Opbygningen af systemet betyder, at alle ledere på et skadested har to SINE-radioer. Den ene radio bruges til kommunikation med egne styrker. Den anden radio bruges til at tale med indsatsledelsen fra de andre beredskabssektorer.

Radioer og udstyr skal certificeres til SINE

De danske beredskaber køber løbende radioudstyr til brug for deres kommunikation på SINE. Nyt udstyr skal certificeres af CFB forud for anvendelsen på SINE, men det er brugerens ansvar, at udstyret fungerer sammen med beredskabets øvrige udstyr og ikke har skadelig virkning på radionettet.

Det er brugerens ansvar at sikre, at det kun er SINE-certificerede radioer og udstyr, der anvendes på SINE.

Foto: Lars Svankjær

Certificering
CFB godkender radioer og andet udstyr til anvendelse på SINE. I praksis foregår certificeringen i et testmiljø hos Dansk Beredskabskommunikation A/S (DBK), der er leverandør af SINE-nettet. Både hardware og software gennemgår tests, men testen fokuserer alene på korrekt og hensigtsmæssig anvendelse på SINE og ikke på, hvorvidt det fx er et godt eller dårligt produkt.

Funktions- og integrationstest
Når radioer og andet udstyr er SINE-certificeret, er det beredskabets opgave at teste, om det er anvendeligt i en operationel hverdag. Samtidig skal det afprøves, hvordan det fungerer i samspil med beredskabets øvrige udstyr.

Re-certificering
Når allerede certificerede radioer skal opdateres med nye software-versioner, skal der foretages en re-certificering. Omfanget af re-certificeringen afhænger af, hvor store ændringer der er i radioen.

Brugerens ansvar
Det er brugerens eget ansvar at sikre, at der udelukkende anvendes SINE-certificerede radioer og udstyr på SINE. Ny software i radioerne kan påvirke det tilsluttede udstyr, og det er derfor vigtigt, at den nye kombination af radio og udstyr testes inden anvendelse.

Lav klare aftaler
Det anbefales, at brugeren har klare aftaler med leverandørerne om, hvem der skal bære eventuelle udgifter ved re-certificering af udstyr i kombination med ny radio-software. En sådan aftale bør ligge fast allerede ved anskaffelse af radioer og applikationer.

Oversigter over SINE-certificerede radioer og udstyr er tilgængelige på www.sikkerhedsnet.dk.

TERMINALOPTION

Brugerne af SINE har mulighed for at anskaffe radioer og andet udstyr via en fast aftale (terminaloption), der indeholder et varieret og opdateret udbud af radioer og udstyr certificeret til SINE. CFB vejleder gerne om brug af terminaloptionen.

FleeDa skal holde styr på SINE-radioerne

FleeDa er navnet på det nye system, der fremover skal holde styr på SINE-radioerne.

Foto: Lars Svankjær

I 2015 bliver et nyt system til håndtering af fleetmaps udrullet. Systemet hedder FleeDa og erstatter de mange excel-ark, som beredskaberne i dag bruger til at holde styr på deres radioer.

Det er leverandøren af SINE-nettet, Dansk Beredskabskommunikation A/S (DBK), der udvikler og implementerer systemet.

Beredskaberne tester FleeDa
I første omgang bliver systemet afprøvet i et pilotprojekt, hvor en række beredskaber sammen med radioleverandørerne Motorola Service, IHM og Radiocom afprøver databasestrukturen og de nye arbejdsgange for opdatering af fleetmaps.

Online database
FleeDa er baseret på en online database, der gør det muligt at se og redigere i oplysninger om beredskabets radioer ét sted. Det reducerer risikoen for fejl. Hvert beredskab får adgang til oplysninger om de radioer, som de selv ejer eller administrerer for andre.

Udrulning i 2015
FleeDa bliver udrullet etapevis fra april 2015 og forventes implementeret i alle beredskaber i løbet af 2015. SINE-brugerne vil få nærmere information, når datoen for den landsdækkende udrulning nærmer sig. FleeDa bliver stillet gratis til rådighed for alle beredskaber på SINE.

Der er flere informationer om FleeDa hos DBK på www.dbkas.dk

SINE ER OPGRADERET TIL MPLS

Pr. 1. juni 2014 er SINE overgået til MPLS-kommunikation.

MPLS står for Multi Protocol Label Switching og er en teknologi, der kan transportere informationer fra én del af netværket til en anden del af netværket uden hensyn til overførselsmetoden.

Formålet med opgraderingen er at styrke stabiliteten i netværket og sikre den højeste driftssikkerhed i SINE.

En SINE-mast i Danmark.

Foto: Malene Mouritze Marfelt

Kortlægning af ICCS i kommuner og regioner

For at sikre optimal udnyttelse af ICCS vil CFB i løbet af 2015 besøge beredskaberne i regioner og kommuner med henblik på at kortlægge de tekniske løsninger, der er koblet til SINE, og procedurerne for den faktiske anvendelse af ICCS.

CFB er i forvejen i gang med at gennemgå politiets brug af ICCS og radiodispatch. Med et samlet overblik over brugen af ICCS i alle beredskabssektorer får CFB det bedste udgangspunkt for at komme med nye tiltag, der dels er tilpasset eksisterende løsninger og dels adresserer nuværende og fremtidige behov på bedste vis.

ICCS

En ICCS (Integrated Control and Command System) fungerer som en 'port' til radionettets funktionaliteter for vagtcentraler og kontrolrum. Den er en nødvendighed, hvis man vil arbejde med SINE-radioer fra en dataterminal i vagtcentralen.

En ICCS kan populært beskrives som et køleskabsstort hyldesystem med en masse ledninger, computere og bokse. Tilsammen sørger de for, at alle SINE-nettets funktioner kan bruges i vagtcentralen.

RADIODISPATCH

For at få noget ud af en ICCS skal vagtcentralen have kontrolrumssoftware, fx en radiodispatch. Radiodispatchen kan enten hente mange eller få funktioner på SINE. Fx kan nogle radiodispatchere formidle opkald til telefonnettet. Andre kan ikke.

Med en radiodispatch kan vagtcentralen lytte på en eller flere talegrupper. Samtidig har vagtcentralen overblikket og kan styre relevante talegrupper på computerskærmen.

CENTRAL DATATJENESTE

CFB og DBK arbejder på at stille en ny service til rådighed for beredskaberne i SINE. Den nye services består af en central datatjeneste, der gør det muligt for beredskaber uden en ICCS (Integrated Control and Command System) at få adgang til SINEs datatjenester. Dermed vil beredskaber bl.a. kunne modtage positioner og status fra egne radioer og tvangsstyre radioer fx via en sikker internetforbindelse.

Datatjenesten vil som noget nyt gøre det muligt for beredskaberne at ændre positioneringsfrekvens på egne radioer. Datatjenesten vil blive implementeret med såkaldte SOAP/XML webservices. Applikationer, der tilsluttes tjenesten, skal gennemgå certificeringstest i testmiljøet hos DBK. Adgang til datatjenesten skal godkendes af CFB.

Bifrost i brug i hele landet

I løbet af 2015 vil mere end 325 af politiets patruljevogne være udstyret med Bifrost, der bl.a. gør det muligt at betjene SINE-radioen på en nem og hurtig måde.

Hvad er Bifrost?
Bifrost består af en computer med trykfølsom skærm. Skærmen er placeret i bilens frontpanel og kan betjenes af både fører og observatør. Computeren er tilpasset det operative miljø og kan tåle de rystelser, som den bliver udsat for i patruljevognen.

"Bifrost er blevet godt modtaget, og vi oplever, at vagtcentralen især er blevet aflastet på data-delen, da betjentene nu selv kan lave opslag i fx centrale registre. Det er desuden blevet meget nemmere at skifte talegruppe på SINE-radioen".
Anders Nørgaard, politiassistent og Bifrost-superbruger i Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

I Bifrost kan man betjene:
- SINE-radio
- Udrykningsanlæg
- Navigation
- Flådestyring
- Dataopslag

Superbrugere i alle kredse
Bifrost er monteret i ca. en tredjedel af landets patruljevogne, og der er uddannet Bifrost-superbrugere i hver politikreds. Superbrugerne er ansvarlige for at undervise kolleger i brugen af Bifrost og hjælpe med support på løsningen.

CFB har deltaget i udviklingen af Bifrost og er ansvarlig for implementering og uddannelse af superbrugere i samtlige politikredse.

SINE-radioen styres fra Bifrost. Der er hurtigvalgs-knapper til de mest brugte talegrupper, og der kan sendes nødkald, reguleres lydstyrke og foretages privatkald.

Bifrost er placeret i bilens frontpanel og kan betjenes af både fører og observatør.

Foto: Sendy Alstrøm

CFB har ansvaret for system-understøttelse af politiets alarm- og vagtcentraler og uddannelse af personale på alarmcentralerne i Slagelse og Aarhus.

Foto: Malene Mouritze Marfelt

Nye 112-adresser effektiviserer redningsarbejdet

Politiets 112-system skal i løbet af 2015 opdateres med mere præcise adresseoplysninger på kolonihaver, storcentre og campingpladser. Formålet med opdateringen er at få sat koordinater på alle tænkelige steder i Danmark, så operatørerne på alarmcentralerne altid kan slå en adresse op og få sendt hjælpen hurtigt afsted.

Det er Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, der gennemfører projektet, og CFB hilser initiativet velkomment, da det vil blive nemmere for politiets alarmoperatører at finde en adresse og sende hjælpen af sted til de nødlidende.

Arbejdet med at definere og registrere de nye adresser begyndte i foråret 2014 og forventes afsluttet i løbet af 2015. Herefter vil kommunerne have en løbende opgave med at vedligeholde adresserne.

CFB har ansvaret for drift og udvikling af systemerne bag politiets alarmcentraler samt uddannelse af personalet på politiets alarmcentraler i henholdsvis Slagelse og Aarhus.

SYNLIGE ADRESSER ER VIGTIG VEJVISER

Som et led i arbejdet med at opdatere 112-systemet med flere adresser har Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter i samarbejde med CFB og en række andre aktører sat fokus på vigtigheden af at have synlige husnumre på sin bopæl.

Når folk ringer 1-1-2, skal alarmoperatørerne først og fremmest vide, hvor ulykken er sket. Ofte er det andre trafikanter, som ikke nødvendigvis har lokalkendskab, der ringer 1-1-2. I så fald er det vigtigt, at tydelige skilte med de rigtige vejnavne og husnumre kan vise, hvad adressen er.

112 APP

CFB har medvirket i udviklingen af Danmarks officielle 112 app, der hjælper med at starte et opkald til alarmcentralen og samtidig sender mobilens GPS-koordinater afsted. På den måde kommer hjælpen hurtigere frem.

Læs mere om 112 app'en på www.112.dk

SINE Services – vejen frem

Foto: Lars Svankjær

SINE Services giver indsatsledelsen mulighed for at tegne og markere på et fælles kort, som også kan ses i vagtcentral, KSN og de lokale beredskabsstabe.

Beredskaberne har længe efterspurgt et fælles overblik til kommunikation og koordination i kaosfasen. I et forsøg på at imødekomme dette behov har Rigspolitiet gennemført pilotprojektet SINE Services i tæt samarbejde med repræsentanter for alle beredskabssektorer i Danmark.

Som led i foranalysen er to pilotløsninger blevet afprøvet af beredskaberne i Østjyllands og Midt- og Vestsjællands Politikredse med meget positiv evaluering til følge. Samtidig har de involverede beredskaber ytret ønske om, at de gerne ser en SINE Services-løsning udrullet på landsplan.

Rigspolitiet har på baggrund af evalueringen og udmeldingen fra beredskaberne udarbejdet en rapport med en række anbefalinger vedr. anskaffelse af en landsdækkende SINE Services-løsning. Rapporten er sendt i høring hos de ansvarlige myndigheder med svarfrist primo 2015. Når høringssvarene er gennemgået, vil Rigspolitiet udarbejde en indstilling til Justitsministeriet, der herefter tager beslutning om det videre forløb.

Det er Rigspolitiets Politiområde, Koncern-IT (KIT) og Center for Beredskabskommunikation (CFB), der er ansvarlig for planlægning og gennemførelse af pilotprojektet SINE Services i samarbejde med repræsentanter for alle beredskabssektorer i Danmark.

HVAD ER SINE SERVICES?

Pilotprojektet SINE Services skal udvikle en platform til udveksling af information mellem og på tværs af beredskabernes taktiske, operative og strategiske niveauer i forbindelse med indsatser.

Platformen udmønter sig i et fælles kort, som indsatsledelsen kan tilgå via en tablet og som vagtcentralen, KSN og den lokale beredskabsstab mv. kan se på en storskærm via deres pc. Der kan deles positioner for enhederne (køretøjer, helikoptere, skibe mv.) i nærheden af indsatsområdet. Og der kan tegnes, anvendes symboler og skrives tekst på kortet, som alle involverede parter kan se.

Beredskaberne i Europa vil have **adgang til bredbånd**

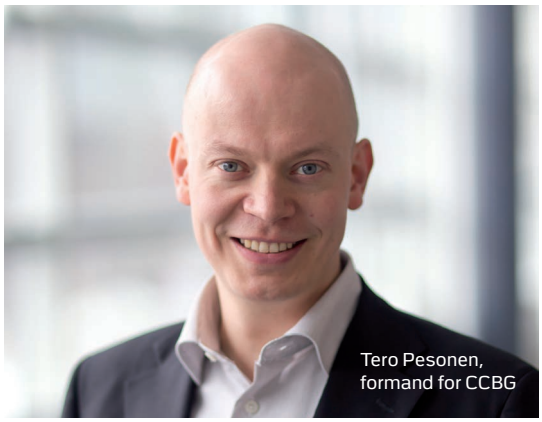
Tero Pesonen, formand for CCBG

Beredskaberne i Europa efterspørger i stigende grad adgang til bredbåndskommunikation, der, i modsætning til Tetra-teknologien, kan levere hurtig og effektiv data- og videotransmission.

CFB har stillet Tero Pesonen, formand for Critical Communications Broadband Group (CCBG), en række spørgsmål om bredbåndskommunikation.

> *En af de største operative udfordringer er at sikre, at der altid er en sikker og stabil forbindelse til bredbåndet"*
> Tero Pesonen, formand for Critical Communications Broadband Group (CCBG)

Hvorfor ønsker beredskaberne i Europa at anvende bredbånd til beredskabskommunikation?

- Beredskabernes måde at kommunikere på ændrer sig fra tale-kommunikation via Tetra-radioer til også at have flere og mere avancerede kommunikationskanaler – fx 4G mobildata og adgang til internettet. Den nye generation af beredskabsfolk er opvokset med fri adgang til internettet, og de forventer ganske enkelt, at de i alle døgnets timer og i alle sitiuationer kan gøre brug af internettets muligheder. Både i privat- og i arbejdslivet.

Hvad er fordelene ved bredbåndskommunikation til beredskabsbrug?

- Kommunikation via bredbånd vil gøre beredskaberne mere effektive og øger sikkerheden i samfundet. Et eksempel på forbedret sikkerhed er, at man med video direkte fra patruljebilen til vagtcentralen vil kunne have overblik over hændelsesforløbet på vagtcentralen og dermed have et sæt 'ekstra øjne' på stedet.

Hvad er udfordringerne ved bredbåndskommunikation til beredskabsbrug?

- En af de største operative udfordringer er at sikre, at der altid er en sikker og stabil forbindelse til bredbåndet – præcis som Tetra. Når der fx sker en stor hændelse, skal beredskaberne kunne stole på, at bredbåndet virker og ikke går ned. På det mere overordnede plan skal der udvikles en standardisering af bredbåndsteknologien, så den passer til beredskabskommunikation og en harmonisering af frekvenser på tværs af landegrænser i EU. Endelig skal der lovgives om, hvordan beredskabskommunikation prioriteres over offentlig kommunikation, hvis de kommercielle netværk skal kunne bruges.

Hvilke initiativer er sat i værk for at imødekomme behovet for bredbåndskommunikation?

- TCCA (Tetra Critical Communications Association) har etableret CCBG (Critical Communications Broadband Group), der har til formål at afdække behovet for bredbåndskommunikation og udvikle et fælles mobilt bredbåndsnet til beredskaberne.

HVAD ER TCCA?

Tetra Critical Communications Association (TCCA) er en international interesseorganisation, der arbejder med Tetra og forbedring af kritisk beredskabskommunikation. Medlemmerne tæller bl.a. beredskabsaktører, leverandører og operatører. CFB er medlem af TCCA.

ISI kobler
Norge og Sverige sammen

Beredskaberne i Norge og Sverige kan fra 2016 bruge deres digitale Tetra-radioer på begge sider af den fælles landegrænse. Det bliver resultatet af ISI-projektet (Inter System Interface), der som det første projekt i verden gør det muligt at integrere to landes Tetra-radionet.

Nemt og enkelt
Ansvaret for ISI-projektet ligger hos myndighederne på området, det norske Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) og det svenske Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

- Målet med ISI-projektet er at gøre det nemt og enkelt for beredskaberne at kommunikere på tværs af den norsk-svenske grænse, der strækker sig over 1.619 km, siger Marianne Storrøsten, projektleder i det norske DNK.

Samarbejde på tværs af landegrænser
Marianne Storrøsten fortæller endvidere, at arbejdet udføres i arbejdsgrupper med både norske og svenske repræsentanter fra sundhedsvæsnet, brand- og redningstjenesten, SOS Alarm og politiet. Hun fortæller også, at der skal ske en omfattende opgradering af Tetra-radioer og kontrolrum for at sikre udnyttelse af de nye funktioner.

> *Målet med ISI-projektet er at gøre det nemt og enkelt for beredskaberne at kommunikere på tværs af den norsk-svenske grænse, der strækker sig over 1.619 km".*
> Marianne Storrøsten, projektleder i det norske Direktoratet for nødkommunikasjon.

- Arbejdsgrupperne skal udarbejde en fælles kommunikationsarkitektur samt et sæt fælles retningslinjer for samarbejdet på tværs af grænserne.

Projektet afsluttes med en stor fællesøvelse i 2016, hvor kommunikation, metoder og rutiner for samarbejdet skal afprøves, fortæller Marianne Storrøsten.

CFB følger projektet og er i tæt dialog med de svenske og norske myndigheder på området.

Der er flere informationer om ISI-projektet på www.dinkom.no og www.msb.se.

Beredskabskommunikation i Øresundsregionen og på Femern Bælt-forbindelsen

Øresundsbroen set fra Peberholmen.

Dansk-svensk samarbejde om beredskabskommunikation i Øresundsregionen
Beredskaberne i Østsjælland og Sydsverige har indledt et samarbejde med henblik på at forbedre radiokommunikationen i Øresundsregionen. I første omgang fokuseres der på Øresundsforbindelsen, hvor danske og svenske beredskaber i dag kommunikerer på broen via gateways.

Samarbejdet skal belyse, om der er andre og mere hensigtsmæssige løsninger til kommunikation på og omkring broen (behandlerplads, opmarchområde mv.). Arbejdet styres af CFB og den svenske Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Beredskabskommunikation på Femern Bælt-forbindelsen
Arbejdet med at bygge den 19 km lange tunnel mellem Danmark og Tyskland er i fuld gang og forventes afsluttet i 2021. CFB deltager i en arbejdsgruppe, der skal kortlægge behovet for beredskabskommunikation på forbindelsen og lave retningslinjer for samarbejdet mellem tysk og dansk beredskab.

Både Danmark og Tyskland har baseret deres radiokommunikation på Tetra-standarden.

Hvad er **SINE?**

SINE (SIkkerhedsNEttet) er Danmarks radionet til beredskabskommunikation.

SINE blev implementeret af CFB i slutningen af 00'erne, og i 2010 blev det endeligt godkendt til beredskabsbrug.

I medfør af beredskabslovens § 29 skal SINE anvendes af beredskabsmyndighederne til løsning af beredskabsmæssige opgaver. SINE anvendes således i dag af politi, redningsberedskab, sundhedsberedskab, dele af forsvaret og Beredskabsstyrelsen. SINE anvendes desuden af private aktører, der løser beredskabsmæssige opgaver for beredskabsmyndighederne.

SINE har skabt grundlaget for bedre kommunikation og samarbejde mellem de forskellige dele af beredskabet. Anvendelsen af SINE er især en fordel ved større ulykker, hvor flere beredskabsaktører skal arbejde sammen og koordinere indsatsen.

Der er flere informationer om SINE på www.sikkerhedsnet.dk.

Hvem er **CFB?**

Rigspolitiets Center for Beredskabskommunikation (CFB) er videncenter for brugere, leverandører og beslutningstagere i relation til beredskabskommunikation i Danmark.

CFBs centrale opgave er at sikre drift og udvikling af SINE i tæt dialog med beredskaberne.

CFB varetager desuden politiets radioanvendelse og understøtter politiets 112-alarmcentraler.

Endelig faciliterer og deltager CFB løbende i tværfaglige projekter, der udvikler beredskabernes måde at kommunikere og samarbejde på.

CFB kan kontaktes på SINE@sikkerhedsnet.dk / 4515 2165.

Læs mere på www.sikkerhedsnet.dk.

CFB Center for Beredskabs-kommunikation